

Synthese- en aanbevelingsnota

Het sneeuwruimingszout zorgt in Brussel voor veel problemen: beschadiging van het wegdek, de voertuigen, de beplantingen, bezoedeling van het water en de bodem. Dit alles zorgt voor bijkomende kosten, zowel economisch als voor het milieu. Zowel in het buitenland als hier werden verschillende technische alternatieven getest (pekel, melasse, zand ...) maar weinigen daaronder lijken echt bevredigend. Temeer zijn de praktische hindernissen tot wijzigingen meervoudig, maar vooral betekent de druk van het verkeer nog een moeilijkheid meer om in dit domein te evolueren.

Op 14 november 2019 kwamen meer dan 30 betrokken partijen samen op initiatief van de Steuncel Ecologisch Beheer van Apis Bruoc Sella, met de steun van het Brussels Leefmilieu. Mensen uit gemeentebesturen, regionale en privéinstututen, zochten samen tijdens hun discussies een eerste diagnose van de situatie te stellen en een debat te openen naar mogelijke pistes voor oplossingen.

1. Synthese van de debatten

Als start van de voormiddag brachten **de presentaties** van Anne-Claire Dewez, Stéphan Truong, Valmy Vancompernelle en Valérie Vanparys de huidige situatie van de problematiek in beeld:

- De perioden van ijzel en sneeuw komen weinig voor, maar het smeltzout heeft een **invloed op lange termijn** op het milieu maar ook op het wegdek.
- Het zout bemoeilijkt **het beheer van het regenwater**: de aangelegde vegetaties die het beheer van het regenwater op lokaal en ecologisch mogelijk maken, lijden hard onder de toxiciteit van het zout.
- De **alternatieve sneeuwruimingsproducten** (melasse, zand, ...) bestaan maar hun praktische nadelen en kosten staan niet toe dit op algemene basis toe te passen. Het enige alternatief dat blijkt te werken is pekel, die het de gemeente van Etterbeek mogelijk maakte 30 % te besparen op haar zoutgebruik, dit door het strooimateriaal aan te passen.
- Meer dan 25 institutionele partijen, zonder rekening te houden met de burgers, nemen deel aan de sneeuwruiming. Deze **partijenmeervoud** zorgt er voor dat het probleem moeilijk te ontknopen valt en vraagt om een strategisch overleg.

Tijdens de **groepsateliers** maakten de deelnemers een lijst op, op basis van hun ondervindingen op het terrein. De voornaamste elementen die we behouden zijn (zie het verslag voor meer details):

- Het is mogelijk de invloed van het smeltzout op de wegdekbeplanting te verminderen maar het is ook **mogelijk, en vooral noodzakelijk, het zoutgebruik te verminderen** voor het ontdooien van de sneeuw
- De noodzaak de problematiek **kenbaar te maken** en het strooipersoneel de goede praktijken aan te leren.
- De noodzaak de beslissingsname en de **objectivering te systematiseren** op niveau van de regio, gebaseerd op een gemeenschappelijk alarmsysteem, om het sneeuwruimen te verbeteren en het gebruik van zout te verminderen
- De noodzaak de uitrustingen en de technieken te **testen** en te bestuderen en de **ondervindingen** van goede praktijken te **kapitaliseren**.

2. Aanbevelingen

a. Voor de regionale overheden

- *De actoren van de aanpassing en het onderhoud van de wegen sensibiliseren* en vormen om rekening te houden met de problematiek in de projecten (bijvoorbeeld door modellen van lastenboeken voor te stellen, door vormingen te organiseren of door werktuigen te verspreiden)
- **Vormingen** te organiseren betreffende de goede strooipraktijken en het op punt stellen van de machines, voor de actoren op het terrein
- Oproepen van projecten van Brussels Leefmilieu “gemeentelijke subsidies water” om het de gemeenten de mogelijk te bieden **stroomateriaal aan te schaffen** om het mogelijk te maken het zoutgebruik te verminderen
- Zout **verminderingssplannen** bedenken op regionaal niveau, door verschillende technieken en ontwikkelingen te combineren
- Bijdragen tot de **sensibilisatie van de gemeentelijke verkozenen**
- **De burgers informeren** betreffende de problematiek van zoutgebruik
- Nieuwe types van wegenontwikkeling **testen** tot vermindering van plantenaantasting door zoutgebruik
- De mogelijkheid bestuderen tot het verplichten van **sneeuwbanden**, onder andere voor de bussen van de MIVB
- Een **beslissende procedure** in plaats stellen, gebaseerd op de objectieve en gemeenschappelijke criteria voor de regio (alarmsystemen, ...), zodat de sneeuwruiming de veiligheid van de gebruikers garandeert, om te komen tot minder zoutverbruik.

b. Voor de gemeentelijke verkozenen

- **Een zoutverminderingssplan opstellen**, aangepast aan de gemeente, door diverse technieken
- **Zich informeren** over de problemen bij gebruik van smeltzout en de burgers sensibiliseren en uitrustingen te combineren
- Het **strooi personeel vormen** voor goede praktijken en op punt stellen van de machines
- Er voor zorgen dat de verschillende betrokkenen **samenwerken** voor de ontwikkelingen en het beheer
- De mogelijkheid **bestuderen** om meer aangepast materiaal aan te schaffen, in samenspraak met de technische en milieudiensten
- **De dienstencontracten** (indien nodig) herzien om overbodig zoutgebruik en overdosering te vermijden

c. Aanbevelingen voor de strooidiensten

- De **knowhow** van de huidige verantwoordelijken voor de strooidiensten **kapitaliseren** om protocollen/goede praktijken te ontwikkelen ten behoeve van de verschillende betrokken actoren
- Het technisch **personeel sensibiliseren** betreffende de problematiek, het vormen voor de goede praktijken en het afstellen van de machines
- De mogelijkheid bestuderen om beter aangepast **stroomateriaal** aan te schaffen, in samenspraak met de milieudiensten en de verkozenen
- **Samen overleggen** met andere betrokken diensten (groendienst, milieudienst, werken, urbanisme, ...) en de verkozenen, om aangepaste oplossingen te zoeken (en een beheersplan opstellen)

d. Aanbevelingen voor de groendiensten

- **Zich vormen** tot de technieken om de invloed op de vegetaties te verminderen
- Zorg voor een **degelijk substraat** bij nieuwe aanplantingen.
- **Samenspraken** met de andere betrokken diensten (technische dienst, milieu, werken, urbanisme, en de verkozenen, om aangepaste oplossingen te zoeken (en een beheersplan gebruiken)

